

Ester og Halfdan bliver ved med at være engagerede i politisk arbejde i efterkrigstiden og støtter kampen mod oprustning og fascisme i Europa.

Ester tager sig ofte af praktisk arbejde med brevskrivning og logistik. Hun får for eksempel arrangeret kurértransport af en speciel skrivemaskine, hvis dokumenter ikke kan spores til en bestemt maskine, til Francos modstandere i Spanien.

Halfdan rejser med nogle forfatterkolleger til Spanien, Portugal og Grækenland og skriver digtsamlingen »Med Solen i Ryggen«.

Anden verdenskrigs rædsler, nazisternes systematiske folkmord, gaskamrene og udryddelseslejrene har prentet sig ind i folks bevidsthed. Men amerikanernes atombomber over Nagasaki og Hiroshima i august 1945 er masseødelæggelsesvåben i en hidtil ukendt størrelsesorden.

Og i modsætning til nazismen og gaskamrene forsvinder truslen fra atomvåbnene ikke efter krigen. De bliver tværtimod mere og mere nærværende, efterhånden som stormagterne USA og Sovjet begge opruster med atomvåben.

I 1946 bliver Bikini-atollen i Stillehavet udlagt som testområde af USA, som samme år foretager to atomprøvesprængninger, efterfulgt af mange flere det kommende tiår.

Prøvesprængningerne giver genlyd over hele verden, og angsten for atomkrig og total udslettelse præger mange menneskers tilværelse.

Halfdan skriver et digt.

EFTER BIKINI

Jorden er støv og ild. Mennesketom. Forladt.
Intet levende ser stjernernes tegn i nat.
Ingen skal græde mer. Ingen skal mere le.
Intet skal mere ske.

Her stod et træ engang! Solen og regnen lo
over en rede dér. Sneen bar fred og ro
ind i hver lille grens drømme om blomst og løv.
Alt er nu støv og støv.

Her lå et hus engang! Dørene sang og peb.
Væggens ører bar lyd af hver fod, der sleb
livets små genfærdsspor ind i det støv, der faldt.
Alt er forstøvet. Alt.

Hare og hjort og ræv. Due og spurv og ravn.
Fisken i havets dyb. Alt hvad der havde navn.
Alt hvad det åbne liv kendte og bragte bud.
Alt er nu slettet ud.

Den som fik kærtegn nok. Den om hvis ensomhed
nætternes mørke skreg, før han fandt lys og fred.
Den som blev kold af had. Den som var ild og tro.
Alle fandt støvets ro.

Barn og bekymret mor. Elsker og bror og ven.
Nattens grå, vævre mus. Liv der gav liv igen.
Stemmer og lyd af skridt. Tavshed og råb i flæng,
sover i støvets seng.

Ilden dør stille hen. Livet er udslukt her.
Stilhedens hjerte slår bag det forladte ler.
Mennesket kom af støv. Alt skal forstøve blidt.
Støvet er rent og hvidt.

Halfdan Rasmussen, 1948.

Halfdans »Efter Bikini«-digt gør dybt indtryk på mange. Blandt andet på digteren og kommunisten Carl Scharnberg, som senere skrev, at digtet var grunden til at han gik ind i kampen mod atomvåben.

I efteråret 1960 havde Carl Scharnberg og en gruppe andre aktivister taget initiativ til den første danske march mod atomvåben efter engelsk forbillede. Marchen havde været en moderat succes, og da de planlægger en ny march allerede til foråret 1961, opfordrer Carl Scharnberg Halfdan til at deltage. Demonstranterne skal i løbet af tre dage gå fra Holbæk til København.

Ester og Halfdan beslutter at tage med.

MEN...

Og sådan bliver det. Knap 16-årige Iben og 14-årige Tom tager med på atommarch.